

בעקבות הסרט

עמ' 9

שנגנז

מועלי כל הארצות התאחדו!

זה הדדק

زو هديرخ ZO HADEREKH

גיליון 21 / 28 במאי 2025

600 ימי הרג והפקרה

צילום: תומר נויברג / פלאש 90

עמ' 3, 10

עמ' 6

צילום: אורנה נאור

דגל שחור

המרצים מניפים

איך קראו להוא בגרמניה?

"צה"ל פועל ברצועת עזה בעוצמה שלא נראתה מראשית המלחמה. והפעם, בשיטה שונה לחלוטין ממה שהיה בעבר. לא עוד פשיטות וכניסות ויציאות אלא כובשים, מטורים ונשאים. בדרך משמידים את מה שעוד נשאר מהרצועה. האוכלוסייה תגיע לדרום הרצועה ומשם בעזרת השם למדינות שלישיות במסגרת תוכנית הנשיא טראמפ וזה שינוי של מהלך ההיסטוריה. לא פחות. זה העיקר. אנחנו גם מחסלים שרים, פקידים, חלפנים וגורמים במערך הכלכלי והשלטוני של חמאס".

שר האוצר בצלאל שמוטריץ' בכנסת, 19.5

דברים בשם אומרם

ריאליטי נוסח ארה"ב של טראמפ

"דוברת המחלקה לביטחון המולדת, טריסיה מקלפלין, אמרה כי שוחחה עם המפיק כדי לקדם תוכנית ריאליטי בהשתתפות מהגרים, שרבים מהם כבר גורשו. הזוכה בתוכנית יקבל אזרחות אמריקאית. כהונתה של מזכירת המחלקה לביטחון המולדת, קריסטי נואם, מתאפיינת בסגנון טלוויזיוני לפיו עדיף פרסום על חשבון פעילות ממשית. המחלקה הקצתה יותר מ-200 מיליון דולר לקמפיין פרסומי בו נואם אמרה למהגרים השהים בארה"ב לחזור לביתם. בביקורה בכלא ענק באל סלבדור, שם ממשיך טראמפ כלא מאות מהגרים שגורשו ללא הליך משפטי, נואם הצטלמה מול האסירים כשהיא מציגה שעון 'רולקס' בשווי 50 אלף דולר".

"וול סטריט ז'ורנל", 13.5

מקום שבעלי תשובה עומדין

"כשיצא הדו"ח של תנועת אמנסטי העולמית המאשים את ישראל בביצוע ג'נוסייד ברצועת עזה, כיהנתי כסמנכ"ל הסניף הישראלי של התנועה והייתי ממובילי ההתנגדות הפומבית של הסניף לקביעה הזאת, התנגדות שעלתה לסניף בסילוקו דה-פקטו מהתנועה העולמית. אבל ההחלטה לחסום כל סיוע הומניטרי, שמיושמת מאז חודש מרס, נותנת יותר ויותר את אותותיה בקרב האוכלוסייה המקומית (ואולי גם בקרב החטופים). לא מדובר בהגבלת היקף הסיוע כפי שנעשה בעבר, אלא בחסימה מוחלטת ומתמשכת שלו. המצב מחריד, וישראל מקשה יותר ויותר על מי שרוצה להגן עליה מאשמת הג'נוסייד. איך אפשר לטעון כעת שישראל לא פועלת מתוך כוונה?

ידיב מוהר, "הארץ", 17.5

מכרו את העובדים

"ארנון בר-דוד ויפה בן דויד מכרו את העובדים. הם התגאו ב'אחריות לאומית', אך איפשרו לגבות מהעובדים 9.2 מיליארד שקל להמשך המלחמה ולתחזוקת הקואליציה. מחאת המורים לא פרצה בגלל כסף, אלא בשל תחושה גוברת של בגידה. במודע או שלא במודע, בר דוד ובן דויד עשו בחירה פוליטית קלה. על הדרך הם קעקעו את עיקרון הייצוג וחיבלו במוסד שנקרא ועד עובדים".

אבי בר-אלי, "דה מרקר", 9.5

תורת היחסות על פי לפיד

"יש עתיד היא לא שמאל. יש עתיד היא במרכז, בדיוק במרכז, אבל בכלכלה היא ימין".

ח"כ יאיר לפיד, רשת ב', 19.5

מכתבים

למערכת

הרעבה - פשע מלחמה

רהף עיארד בת ה-12 החלה לסבול לפני שמונה חודשים מדלקת ברגלה. רופא אמר שזה עלול להיגרם מתפקוד לקוי של הכבד והכליות שקשור בתת-תזונה ובמים. המשפחה לא יכלה לספק לה ירקות טריים וחלב. כעת, רהף כמעט שאינה מסוגלת ללכת. סיפור אחד, של ילדה אחת – מתוך אלפים. מאחורי כל נתון יבש מסתתרת רהף.

מאז חודש מרס האחרון ישראל מונעת באופן מוחלט כניסה של סחורות מכל סוג לרצועת עזה, כולל סיוע הומניטרי, מזון, מים וחשמל. המצב ההומניטרי ברצועת עזה היה גרוע עוד לפני המלחמה והורע במהלכה, וכעת הגיע לשפל חסר תקדים. אלפי ילדים נמצאים בתת-תזונה חריפה (בחודש מרס בלבד אושפזו 3,696 ילדים בשל תת-תזונה חריפה). 20% מהילודים ברצועת עזה הם פגים או בתת-משקל הדורשים טיפול מתקדם, אך זה אוול.

כל 25 המאפיות הפועלות בתמיכת האו"ם נסגרו בשל היעדר קמח וגז לבישול. יותר מ-90% ממשקי הבית מדווחים על מחסור במים; 37% מהתרופות ו-59% מהציוד הרפואי אולו לחלוטין. בתי חולים חדלו מלתפקד, אזורים שלמים נמחקו. מעל לשני מיליון בני אדם – רובם נשים וילדים – לכודים, רעבים ונואשים. זה לא רק משבר הומניטרי – זו קריסה טוטלית של החיים.

הרעבה מכוונת ומניעת גישה למים וטיפול רפואי הם פשעי מלחמה ופשעים נגד האנושות. האחריות והחובה לעצור את הזוועה מוטלת על ממשלת ישראל, ולציבור בישראל אסור לעמוד מנגד. אנחנו באגודה לזכויות האזרח פועלים כל העת במישור המשפטי והציבורי כדי לקדם סיוע הומניטרי לתושבות ולתושבים ברצועת עזה.

יחד עם ארגון גישה וארגוני זכויות אדם נוספים נגיש השבוע עתירה נוספת לבג"ץ, במטרה לחייב את הממשלה לפעול בהתאם לחובותיה ככוח השולט ברצועת עזה. אנו קוראים לציבור להצטרף אלינו – להקים קול צעקה ולדרוש מהממשלה לאפשר כניסה של סיוע הומניטרי לרצועה, לשחרר את החטופים ולסיים את המלחמה.

נועה סתת, מנכ"לית

האגודה לזכויות האזרח

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל

zohaderekh@gmail.com

או לחיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

פעילים להחזרת החטופים מפגנים בשער בגין בתל-אביב בשבת האחרונה, 24 במאי (צילום: תומר נויברג / פלאש 90)

היום שאחרי הגיע: הפרטה, הרעבה וגירוש

באמצעות קרן שהוקמה בשווייץ לצורך איסוף תרומות עבור הנושא. אך מנכ"ל הקרן, איש צבא ארה"ב לשעבר ג'ק ווד, התפטר מתפקידו. לדבריו, לא ניתן ליישם את התוכנית הישראלית-אמריקאית לחלוקת מזון "תוך שמירה על עקרונות הומניטריים של אנושיות, ניטרליות, היעדר אפליה ועצמאות". ועוד אמר ווד, כי הדרך היחידה לפתרון היא "שחרור כל החטופים, הפסקת פעולות האיבה ויצירת נתיב לשלום, ביטחון וכבוד לכל בני האדם באזור".

במקביל פתחו הרשויות בשווייץ בחקירה נגד הקרן, שהוקמה במדינה כאגודה ללא מטרות רווח, בחשד כי פועלת בניגוד לחוק השווייצרי ולחוק הבינלאומי. בזמנו הצהיר ווד כי הקרן פועלת באופן עצמאי מהחברה האמריקאית. אך שני הארגונים העסיקו אותה דוברת ועל פי ה"ווישינגטון פוסט", הם גם מיוצגים בידי אותו עורך דין.

הכל "במסגרת חזון טרמפ"

ראש האופוזיציה, ח"כ יאיר לפיד (יש עתיד), אמר השבוע במליאת הכנסת כי ישראל עומדת מאחורי מימון קרן הסיוע לעזה שפורקה - באמצעות חברות קש. הוא אמר כי ווד התפטר כיוון שהוא "הבין שמשחקים בו". לפיד דרש מממשלת הימין להודות שהיא-היא העומדת מאחורי הקרן.

בתחילת החודש מתח משרד האו"ם לתיאום עניינים הומניטריים ביקורת נוקבת על התוכנית להפרטת חלוקת הסיוע. במסמך שפרסם נאמר: "שיטת אספקה זו תגרום לצמצום ניכר של הפעולות ההומניטריות הנוכחיות בזמן של צורך עצום". על פי המסמך, "כיום יש ברחבי הרצועה כ-400 נקודות חלוקה לנזקקים, והשיטה המוצעת מצמצמת באופן דרסטי את ההיקף. היא מגבירה את האפשרות שחלקים גדולים מהאוכלוסייה יישארו בלא מזון ובלא אספקה חיונית אחרת". "עקורים רבים יידרשו לצעוד מרחקים ארוכים כשהם נושאים משא כבד של כ-20 קילוגרם. בתנאים הנוכחיים, דרישה כזאת תהיה נטל כבד על נשים, קשישים ופצועים", נאמר עוד במסמך - והשבוע מה שיגורו בא.

אבל קרוב לוודאי שפטנט החברה האמריקאית אינו אלא אחת מאותן "תכניות מבצעיות" של הכיבוש - להתיש, להרעב, להמית ולגרש. הכל במסגרת "חזון טרמפ", כפי שמקפידים לציין ראש הממשלה נתניהו ושריו-סריסיו.

אפרים דויד

זה יותר משנה שגנרלים בדימוס ופוליטיקאים שאינם רואים את הטבח ברצועה ממטר, מזהירים כי לממשלת הימין "אין תוכנית ליום שאחרי". אבל מתברר שתוכניות יש ויש ותמציתן: עקירה, הרעבה, גירוש והפרטה של מעט הסיוע ההומניטרי. הסיוע מתבצע כך שכמה בעלי הון מקומיים וזרים יעשו הון נוסף על חשבון הטרגדיה של הפלסטינים ברצועת עזה ששילמו מחיר כבד מנשוא מתחילת המלחמה - יותר מ-54 אלף הרוגים.

התוכניות המבצעיות שפורסמו השבוע אינן מותירות ספק: חיילי הכיבוש אמורים לסיים תוך חודשיים את הלחימה; הם יכבשו 75% משטח רצועת עזה; וירכזו את שני מיליון תושביה בשלושה אזורים עיקריים - העיר עזה, מחנות הפליטים שבמרכז הרצועה ואזור המואסי. עקב הגירושים והפצצות הבלתי-פוסקות, שוהים כעת באזור המואסי כ-700 אלף תושבים. בחודשים האחרונים נוספו לאלה ששהו שם כחצי מיליון עקורים מסביבת רפיח שבדרום. כמיליון בני אדם נותרו בצפון הרצועה, ויידרשו שוב לעקור דרומה לכיוון העיר עזה. 350 אלף הנותרים ירוכזו במחנות הפליטים במרכז ובדיר אל-בלח.

הקומבינה הנפסדת של קרן ותאגיד

במסגרת הפרטת הסיוע, שניתן כעת לתושבים בידי האו"ם וארגונים בינלאומיים, תחלק חברה אמריקאית עלומה את הסיוע ההומניטרי לאזרחים. בדרום הרצועה, במרחב תל סולטאן, הוקמו שלושה מתחמים שיחלקו את המזון לתושבים השוהים במואסי, ותחנה נוספת תוקם בסביבת העיר עזה ותחלק מזון לכמיליון תושבים נוספים. כבר ביום הראשון בנקודת החלוקה הבודדה שנפתחה פרצה מהומה כאשר רבבות צבאו על דוכני הסיוע, שלא עמדו בלחץ. העובדים האמריקאים נחלצו רק בעזרת ירי החיילים באוויר.

אנשי החברה האמריקאית אס.אר.אס הם שיעמדו מול טורי הפלסטינים שיבואו לתחנות, ואילו חיילי הכיבוש יעמדו כמה עשרות מטרים מאחוריהם כדי למנוע ניסיון של התושבים המורעבים להסתער על שכירי חרב של החברה. על פי "הארץ" (25.5) נבחרה החברה האמריקאית ללא מכרז ומבלי שנבדקו הצעות אחרות: "השילוב הזה של אנשי עסקים פרטיים עם מימון שאמור להגיע מתרומות מביא לכך שאס.אר.אס. מתקשה להגדיר מהיכן יבוא המימון לסחורות שהיא תכניס לעזה. החברה שואפת לממן את פעילותה

פקח בטיחות אחד לכל 1000 מקומות עבודה

32 הרוגים בתאונות עבודה מתחילת השנה

דו"ח קו לעובד ל-2024 מנה 69 הרוגים בתאונות עבודה – מהם 37 בענף הבניין, וזאת על אף שפעילות הענף הצטמצמה: "למרות הירידה בפעילות המשק, היה שיעור של 1.5 הרוגים לכל 100 אלף עובדים, נתון גבוה פי שניים מהממוצע באיחוד האירופי. הפתרונות נמצאים בידי המדינה. ועדות מומחים כבר הצביעו עליהם: הקמת רשות בטיחות לאומית; הקמת מאגר נתונים ממשלתי שהציבור יוכל להסתמך עליו, ולא על מאגר של קו לעובד שהיא עמותה פרטית; הגברת הפיקוח; הגשת כתבי אישום והחמרת הענישה; מצאנו שההליכים המשפטיים שכן קורים הם ארוכים מאוד, וגם בסופם על פי רוב אין מטילים עונשי מאסר, אפילו כשהוכחה רשלנות".

60 שנה ל"זו הדרך"

תושבי איקרית ובירעם לא שבו לבתיהם

"העיתונות הישראלית מרבה לאחרונה לפרסם ידיעות, מהן משתמע שבקרוב יורשו, אולי, תושבי איקרית ובירעם לשוב לכפריהם" – מסר "זו הדרך" בגיליון שראה אור ב-23 ביולי 1975. "לפי הידיעות הללו נוטים עתה מספר שרים בממשלה לתמוך בהחזרת העקורים. בממשלה הקודמת הייתה זו גולדה מאיר, שהיטלה את מלוא משקלה כראש ממשלה כדי למנוע את החזרת התושבים לבתיהם".

עוד הסביר השבועון, כי "בני שני הכפרים האלה שבקרבת הגבול הלבנוני, גורשו מכפריהם בסוף המלחמה ב-1948. אז נאמר להם, כי הם צריכים לטובתם-הם, לעזוב את כפריהם ומייד עם תום הקרבות יוכלו לשוב לבתיהם. אך עם יציאת התושבים, שנתנו אמון בקציני צה"ל, הצבא החל להרוס את הכפרים כדי למנוע בדרך זו את שובם של בעליהם". ועוד: "עמידתם האיתנה של התושבים עוררה גל סולידריות בקרב הכוחות המתקדמים בארץ, אשר ערכו עצרות עם, הפגנות ופעולות מחאה למען החזרת התושבים לכפריהם".

מאז פרסום ידיעה זו עברו כמעט 50 שנה. אך העקורים, בניהם ונכדיהם טרם שבו לכפרים. זאת, חרף שורה של פסיקות בבג"ץ, החל ב-1951, שדרשו מהממשלה לבטל את הגירוש. בתחילת שנות ה-90 הוגשו הצעות חוק מטעם חד"ש להחזרת העקורים לכפריהם, אך הצעות אלה הוסרו מעל סדר היום.

בשנת 1977 הבטיח ראש הממשלה דאז מנחם בגין לבטל את הגזירה, ובנובמבר 1993 מינתה הממשלה, הפעם בראשות יצחק רבין, ועדת שרים לעניין העקורים בראשות שר המשפטים דוד ליכאי. גם זו המליצה על החזרת התושבים. אך גם המלצה זו לא הגיעה לכלל מימוש. בספטמבר 1998 הכריז ראש הממשלה בנימין נתניהו, בעקבות המלצת שר המשפטים צחי הנגבי, שיוקמו שני יישובים חדשים עבור מפוני איקרית ובירעם. אבל כאשר ההצעה הובאה לאישור הממשלה, נתניהו התנגד לה.

פח"ר מחמוד אל-חאג' סעיד חביב אללה, בן 53, תושב עין מאהל, נהרג ביום ראשון (25.5) לאחר שנפל מגובה באתר בנייה בבסמת טבעון. הוא העובד השישי שנהרג בתאונות עבודה מתחילת חודש זה; ההרוג ה-32 בתאונות עבודה; וההרוג ה-20 באתר הבנייה מתחילת השנה, על כך מסרה הקבוצה למאבק בתאונות בנייה ותעשייה.

בשבוע שעבר נהרג כאמל נאסר א-שאויש, בן 35, משכונת א-תור בירושלים המזרחית, מפגיעת צינור ברזל וקריסת תלולית חול באתר בנייה ברחוב לח"י בבני ברק. לאחר שחולץ, ביצעו חובשים של מד"א פעולות החייאה אך נאלצו לקבוע את מותו. עובד נוסף, בן 28, נפצע קל באירוע ופונה לבית החולים תל השומר. תשעה עובדים נוספים נפצעו בשבוע שעבר בתאונות עבודה, מהם שניים באורח קשה.

ב-21.5 נחשף בכנסת שבישראל פועלים 80 אלף מקומות עבודה שצריכים להיות מפוקחים, אך רק 78 מפקחי בטיחות אמורים לטפל בהם. הנתונים עלו בדיון שנערך בוועדת העבודה והרווחה של הכנסת ביוזמת מ"מ יו"ר הוועדה, ח"כ עאידה תומא-סלימאן (חד"ש). "הוועדה עוקבת כל השנים אחרי התחום של בטיחות בעבודה. אנחנו שומעים על דברים רבים שלכאורה קורים. אבל לא אחת נראה שבשטח אין התקדמות ואין תוצאה רצויה, בינתיים, עובדים שיוצאים מדי בוקר להרוויח את לחמם או מאבדים את חייהם או חוזרים עם פציעות ונכויות קשות. אחת הסיבות שאני מחויבת לנושא הזה היא, שאני בתו של עובד בניין שסבל 25 שנים ממצב בריאותי קשה בגלל תאונת עבודה. אני יודעת מניסיוני איך תאונת עבודה משפיעה על משפחה", אמרה ח"כ תומא-סלימאן.

למרות הנתונים המדאיגים, מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית ספג קיצוץ של כ-40% בתקציבו בשנים 2023–2024. כך עדכן בשיבה רן כהן, סגן ראש מינהל הבטיחות במשרד העבודה. "למינהל הבטיחות חסרים היום בשטח 150 מפקחים. יש לנו היום 78–79 מפקחים" הוא הוסיף כי הקיצוץ פגע ביכולת המשרד לאפשר עבודה בשעות נוספות למפקחים הקיימים וכן בתקציב כלי הרכב עבור המפקחים בשטח.

לדברי כהן, ב-2023 פורסמו 38 משרות למפקחים, אך לא כולן אוישו, ואילו ב-2024 פורסמו רק חמש. "כרגע יש לנו כ-30 תקנים לא מאוישים, שרובם לא ניתנים לפרסום. בגלל ענייני תקציב הם מוקפאים. בפועל מפרסמים 3–4 משרות בכל פעם, אחרי מאבקים, וכך גם לגבי רכבים. אם מפקח פורש – כלל לא ברור מאליו שאפשר לפרסם גם את המשרה שלו".

רועי ויינשטיין, מארגון מפעילי העגורנים, הדגיש: "כל הזמן שמים את מספר ההרוגים מול העיניים – אך על הפצועים לא מדברים. אבל צריך לדעת ולהבין שהפציעות עולות מעל 4 מיליארד שקל בשנה לביטוח הלאומי. פועל שלא בטוח במקור הפרנסה שלו, כמעט תמיד יסכן את עצמו. הוא לא יעז להפסיק את העבודה ולהסתכן בפגיעה בפרנסה, ולפעמים גם בפגיעה אישית. בגלל בעיות של בטיחות. לכן כל עוד לא נקשור ביטחון תעסוקתי ובטיחות – המצב לא ישתנה. אנחנו מגיעים לכל הדיונים, יושבים ושומעים כבר שנים איך כל אחד אומר למי הוא מחכה ובמה הוא עסוק".

"למרות הירידה בפעילות המשק בגלל המלחמה, ב-2025 אנחנו מגיעים למספרי הרוגים בתאונות עבודה הדומים לאלה שטרם המלחמה", אמרה עו"ד דיאנה בארון מקו לעובד.

ריאיון עם שריף זועבי, ראש האופוזיציה בנצרת ניהול כושל הוביל לקריסת העירייה

עכשיו, העירייה לא מצליחה אפילו לאסוף את הזבל והגירעון שלה גדל מדי יום.

לפי דו"ח ועדת החקירה של משרד הפנים, הגירעון בשנות כהונתו של עלי סאלם כראש עיר, מאז 2014, גדל מ-53 מיליון שקלים ל-238 מיליון שקלים. מהי הסיבה למשבר הכלכלי אליו נקלעה העירייה?

אלה נתונים חלקיים. בתחילת כהונתו של עלי סאלם, בספטמבר 2013, חוב העירייה הגיע ל-41 מיליון שקלים. לחוב כזה לא קוראים גרעון, אלא חוב מתגלגל בשפת הרשויות המקומיות, שכן הוא מתחת ל-12.5% מתקציב העירייה. לאחרונה, בישיבה בבית המשפט, הודה גזבר העירייה שהגירעון הגיע ל-290 מיליון ועלו ל-320 מיליון שקל. מנכ"ל משרד הפנים אמר שנחוצה תוכנית הבראה בסך 300 מיליון שקל. אם מצרפים את דבריהם של הגזבר ושל המנכ"ל, אפשר להבין שהעירייה היום בגירעון של כמעט 300 מיליון שקל.

הסיבות לכך הן שחיתות, ניהול כושל והתנהלות כספית לא נכונה. העירייה סובלת מאי-ניהול. אין מנהל למחלקות רבות בעירייה, כולל מחלקת משאבי אנוש ומחלקת פינוי האשפה. בעירייה מעסיקים עובדים רבים ללא מכרז או לא לפי התקן, מה שמגדיל את הוצאות העירייה. נוסף לכך ישנן עדויות על מאות עובדים שיושבים בבית או עובדים במקומות אחרים בזמן שהם מקבלים שכר מהעירייה.

אפילו כשהיו מנהלים מקצועיים בעירייה, היה עלי סאלם עושה ככל העולה על רוחו מבלי להתחשב בהם. נוסף לכך יש בעירייה גבייה לא-שוויונית, מה שפוגע בהכנסות, והוצאות מיותרות שחורגות מהתקציב. הנהלת העירייה לא נהגת בשקיפות, ואנחנו כחברי מועצה נאלצים להשתמש בסמכותנו כדי לקבל מידע על מה שמתרחש.

מה החלופה שאתה, כראש האופוזיציה במועצת העיר חציג?

קודם כל צריך לסלק את ראש העיר, שבו ובהתנהלותו ב-12 השנים האחרונות טמון האשם העיקרי במצב אליו הידרדרה נצרת. עכשיו מבינים זאת גם במשרד הפנים. ועדת החקירה של המשרד המליצה לפטר את סאלם. הם הבינו שהוא מזיק להם, ושכל הכסף שהעבירו לעיר נוצל לא נכון. הוועדה אמנם המליצה לפטר גם את חברי המועצה, אבל זו קביעה לא הגיונית. הוועדה טענה נגדנו שלא אישרנו תוכנית הבראה, אך התעלמה מכך שהאופוזיציה פעלה באופן ענייני והציעה תוכנית הבראה משלה. ראש העיר התעלם ממנה מבלי לדון בה כלל. היו לנו גם הערות על תוכנית ההבראה שהציעה הנהלת העירייה, אך הן כלל לא נידונו ולא הובאו בחשבון. לכן לא אישרנו את התוכנית שהוצעה.

צריך להדגיש כי 95% מהאשמה מוטלת על ראש העיר. הוועדה מילאה 700 עמודים בפרטים על התנהלותו הכושלת. כשניהול העירייה יעבור לידינו, אנחנו נקדם תוכנית הבראה שאנחנו משוכנעים בתועלתה. נתחיל לקצץ בהוצאות ולהגדיל את הכנסות העירייה בלי לפגוע בעובדים, ההתנהלות הכלכלית תהיה נכונה ושוויונית, והכי חשוב - ללא שחיתות.

שריף זועבי, יו"ר האופוזיציה במועצת העיר נצרת (צילום: שריף זועבי)

על רקע המשבר המתמשך בעיריית נצרת והלנת שכרם החוזרת של עובדי העירייה, שוחח השבוע "זו הדרך" עם שריף זועבי – יו"ר סיעת חד"ש במועצת העיר.

כמה עובדים בעיריית נצרת וכמה זמן לא שולם השכר שלהם ושל הגמלאים?

בעירייה מועסקים 1,500 עובדים, אבל שכרם של עובדי החינוך משולם מתקציב נפרד. השאר, כולל הגמלאים, לא קיבלו משכורות מאז פברואר ועד עכשיו – כבר ארבעה חודשים. זו כבר התקופה השנייה בה עיריית נצרת לא משלמת לעובדים. התקופה הראשונה נמשכה חמישה חודשים, מאוגוסט עד דצמבר 2024. בסופו של דבר העירייה לקחה הלוואות. ח"כ עאידה תומא-סלימאן (חד"ש) יזמה ישיבה של ועדת הפנים בכנסת שאחריה הוחלט על מתן סיוע לעירייה.

כיצד משפיע המשבר בעירייה על תפקוד השירותים העירוניים?

ראש העיר עלי סאלם יזם השבתה לא-חוקית של העירייה. בניגוד לשביתה של העובדים, להם יש זכות לשבות במקרה של אי-תשלום משכורות, מדובר כאן בשביתה בלתי-חוקית של מעסיק המנסה לברוח מאחריות. לכן יזם ראש העיר השבתה חלקית של העבודה, במסגרתה עבדו עד השעה 11:00. השבתה זו נמשכה שבוע, ובסופו של דבר נפסקה – כי זה לא-חוקי וכי ראש העיר הבין שהצעד הזה לא עוזר לו. הייתה גם השבתה של בתי ספר בעיר למשך יום אחד. משרד החינוך אילץ אותם לחזור לעבודה, כי גם זו השבתה לא-חוקית. בדעיבת העירייה התנערה מאחריות וטענה שהיא לא יודעת מי שלח את ההוראה להשבית את בתי הספר. השירותים העירוניים מידרדרים מיום ליום. כבר יותר משבוע שלא אוספים זבל, והאשפה נערמת ברחובות. בחודש נובמבר 2024 פנה משרד הפנים לעירייה. על רקע המצב הכלכלי הקשה, ביקש ממנה להתמקד רק בשירותים חיוניים.

אסף טלגם

על הדו-פרצופיות של אוניברסיטת תל-אביב והעומדים בראשה

חיוני שהאוניברסיטה תתנגד לרצח עם

אבל בישראל, למרות ניסיונות ממשלת הימין לדכא אותה, ממשיכה האקדמיה בשיתופי פעולה עם משטר הדמים ורשויות הכיבוש. אוניברסיטת תל אביב מסוגלת לדבר יפה מאוד על חופש, צדק וחירות, כאשר האינטרסים שלה נמצאים תחת איום. כאשר הקואליציה מאיימת לפגוע באוטונומיה של האוניברסיטה, אז תשמעו את הקריאה: "אין אקדמיה בלי דמוקרטיה". אני טוען כי בדומה לתפיסת הדמוקרטיה בקונצנזוס הישראלי, מדובר בדמוקרטיה ליהודים בלבד. כאשר הנושא הוא רצח המוני של אזרחים, כיבוש אכזרי וטיהור אתני, האוניברסיטה שותקת. היא מוכיחה לנו בכך שהיא איננה שומרת הסף של זכויות האדם ואיננה מקום לפרוגרס חברתי, או מעוז הליברליות, אלא עוד כלי בידיו של משטר אפרטהייד.

מאז תחילת המלחמה נרצחו בעזה כבר מעל 50 אלף בני אדם, כאשר ידוע לנו שלפחות 80% מהם הם אזרחים. זאת מבלי לציין את הרס התשתיות, הבתים, בתי החולים ובתי הספר וההרעבה המסיבית. מדובר במחנה ריכוז שמתקיימת בו השמדה שיטתית ורצחנית. ואוניברסיטת תל אביב, הנהנית להעמיד פני "מתנגדת משטר", שותקת.

אך אני טועה. הלוואי שהייתי יכול לומר שהאוניברסיטה סתם שותקת. היא לא סתם שותקת, היא משתיקה את הקולות הבודדים שכן מתנגדים לנעשה בעזה. היא פועלת לדכא פעילויות סטודנטאליות נגד המלחמה, היא מזוזה הפגנות סטודנטים נגד המלחמה משטח ושולחת אותן לכיכר אנטין, כדי להרחיק את הביקורת ממנה. אנו עדים גם ראינו להמשך הרדיפה עם ההרחקה מהקמפוס של חברנו דויד מרגלית, חבר חד"ש וסטודנטים נגד המלחמה, בגלל הפעילות האמיצה שלו נגד מלחמת ההשמדה בעזה. מופעל גם דיכוי של מרצים באיום עליהם שלא יתבטאו בנושאים המצויים "מחוץ לקונצנזוס", כלומר - ההשמדה ההמונית בעזה.

אני מברך אתכם, מרצים וסטודנטים יקרים, שהחלטתם להפגין נגד הרג חפים מפשע בעזה בצד הדרישה הברורה לסיום המלחמה ולהחזרת החטופים. אך עלינו להבין שהרג החפים מפשע אינו מקרי, כמו שאמר לאחרונה נשיא האוניברסיטה, וגם לא תחביב כמו שאמר הגנרל גולן. זו מדיניות מוקפדת ומתוכננת המבוססת על אמונה משיחית כהניסטית. אסור לנו להקל ראש ולהגיד שמדובר רק בטעות, או העשבים שוטים. מדובר בחלק גדול מהעם והצבא. עלינו להשמיע קול זעקה ברור נגד מדינות זו.

למרבה הבושה, אוניברסיטת תל אביב נותנת יד לממשלת ישראל הכהניסטית ולצבא הישראלי בהשמדה של אוכלוסיית עזה. האוניברסיטה ממשיכה שותקת מצד אחד, ומצד שני - משתיקה את אלה המעזים להתנגד למלחמה. מזמינה את תעשיית הנשק לירידי תעסוקה ולכנסים ומבצעת שיתופי פעולה הגורמים למוות. עלינו לדרוש מהאוניברסיטה שלנו לצאת בעמדה חד-משמעית נגד המלחמה, נגד רצח העם ונגד שיתוף הפעולה עם הממשלה ועם הצבא שמבצעים אותו.

אביתר רובין

מדבריו בהפגנה של מאבק האקדמיה

נגד המלחמה ונגד הרג חפים מפשע

ובקריאה להחזרת החטופים, כיכר אנטין 21.5

מספרים לנו שלאוניברסיטה יש מקום מהותי בחברה האנושית: לא סתם רודפים כאן אחר ידע, אלא שלידע הזה יש תפקיד גורלי בעיצוב החברה ויותר מהכל - בשמירה עליה. על כן אנחנו שומעים את הסיסמה: "אין דמוקרטיה בלי אקדמיה", שכן ללא האקדמיה הדוחפת את החברה למקום טוב ומוסרי יותר, לא היו לנו הזכויות הבסיסיות שלנו מובנות מאליהן. אומרים לנו, כי כאשר מתחילים לכרסם באקדמיה, מגיעים לכרסום בזכויות אדם. לא סתם כתב היינה: "במקום בו שורפים ספרים עוד ישרפו בני אדם".

מרצים נגד ההרג והמלחמה

מרצים המתנגדים למלחמה בעזה ולהרג קיימו (27.5) מחאות בכל הקמפוסים ביוזמת התארגנות "דגל שחור". זו פעולה ראשונה נגד המשך ההכחשה והתמיכה שבשתיקה בפשעים הנעשים בשמנו", נמסר. יצוין שיותר מ-1350 מרצים במוסדות להשכלה גבוהה חתמו בשבוע האחרון על עצומה מקוונת נגד ההרג ופשעי מלחמה ברצועה עזה. העצומה המופצת בידי ההתארגנות "דגל שחור", שהוקמה בשבוע שעבר בידי קבוצת מרצים הדורשים מוועד ראשי האוניברסיטאות (ור"ה), ועד ראשי המכללות (ור"מ) ומארגוני הסגל לנקוט בצעדים ממשיים כדי לעצור את המלחמה.

בעצומה המופצת בימים אלה נכתב: "מוסדות ההשכלה הגבוהה בישראל משחקים תפקיד מרכזי במאבק נגד ההפיכה המשטרית. דווקא על רקע זה, בולטת שתיקתם לנוכח ההרג, הרעבה והחורבן בעזה, גם לנוכח חיסולה המוחלט של מערכת ההשכלה בה, על אנשיה ומבניה". את חידוש הלחימה העצימה ברצועה מגדירים החותמים "מסכת מעוררת פלצות של פשעי מלחמה ואף פשעים נגד האנושות, כולם מעשה ידינו". "מעשים שלא יעשו נעשים בשמנו, בדינו, שסופם לחרב את ההשכלה הגבוהה בישראל ואת החברה כולה מבפנים", הדגישו.

גם מטה האקדמיה שהוקם בידי מרצים בהשכלה הגבוהה הנאבקים בהפיכה המשטרית של ממשלת הימין, קיימו בשבוע שעבר שורה של מחאות באוניברסיטאות בדרישה "לסיום המלחמה, החזרת החטופים ונגד הרג חפים מפשע". המחאות נערכו באוניברסיטאות תל-אביב, בן גוריון, העברית בר אילן, חיפה ובמכון ויצמן ברחובות.

בתוך כך, הובילה התאחדות הסטודנטים הארצית, בשיתוף אגודות הסטודנטים בקמפוסים, יום מחאה ארצי (28.5) לציון 600 ימים לשבי החטופים בעזה. בקמפוסים ברחבי הארץ עצרו הלימודים לשעה אחת - עצרת בת 58 דקות, כמספר החטופים שעדיין לא שבו הביתה. היום נפתח בעצרות שהתקיימו בשעה 12:00 בכל מוסדות הלימוד האקדמיים, וגמשך בצעדה שיצאה בשעה 15:30 מאוניברסיטת רייכמן. בשעה 18:30 התכנסו צעירים וסטודנטים מכל הארץ בתחנת רכבת מרכז בתל-אביב, וצעדו יחד לכיוון כיכר החטופים - תחת הסיסמה "צעירים מאירים את הדרך הביתה". ב-20:00 נערכה עצרת למען החטופים בכיכר המוזיאון בשדרות שאול המלך בכותרת "העם עם החטופים". כמו כן, בשבת הקרובה תיערך עצרת נגד הכיבוש והמלחמה בעיר חיפה ביוזמת קואליציית "שותפות השלום".

הכניסה למגרש הרוסים ובית הסוהר המרכזי בירושלים כפי שצולמו בתחילת שנות ה-40 של המאה ה-20 (צילום: יד בן צבי)

לפני 100 שנה פתחו האסירים הקומוניסטים בירושלים בשביתת רעב

מלחמת כל המדוכאים בארץ

הפועלים על גופם הערום עד זוב דם. לחבר קנייבסקי 12 מלקות, ולשניים האחרים כל אחד 10 מלקות.

תמר גוז'נסקי

מהי העזרה האדומה

העזרה האדומה שפעלה ברחבי הארץ בשנים 1922-1947, בימי השלטון הקולוניאלי הבריטי, הייתה ארגון סיוע לעצירים ולאסירים פוליטיים ולבני משפחותיהם שהקימה המפלגה הקומוניסטית (פק"פ) המחתרנית. ארגון הסיוע פעל בגלוי, אך לא קיבל כל הכרה רשמית מצד שלטונות המנדט. במסגרתו התאגדו מגיני זכויות אדם יהודים וערבים – שלא כולם היו קומוניסטים.

בין תפקידיה של העזרה האדומה: ניהול קמפיינים ציבוריים לשחרור אסירים ועצירים; הגנה משפטית ללא תשלום; משלוח מזון ליושבי בתי הכלא; סיוע כספי למשפחות האסירים; חשיפת תנאי המעצר, העינויים ומעשי הרצח בתחנות המשטרה ובבתי הסוהר. העזרה האדומה הקימה סניפים בתל-אביב, בחיפה, בירושלים ובצפת. נוספות. לפעילות היה גם ממד בינלאומי. העזרה האדומה בארץ הייתה פעילה מאוד בגיוס משאבים לטובת הרפובליקה הספרדית שלחמה בפשיזם בשנים 1936-1939. פעילי העזרה האדומה הופיעו מעל בימות רבות והביאו לידיעת הציבור את דבר לוחמי הרפובליקה (ביניהם - מאות חברי פק"פ).

הארגון בארץ הצטרף לרשת העזרה האדומה הבינלאומית שמרכזה היה במוסקבה. הרשת שנקראה תחילה "האגודה הפועלית הבינלאומית לסיוע", הוקמה ב-1922 בעקבות החלטה של האינטרנציונל הקומוניסטי (הקומינטרן). מטרתיה היו: "לסייע פוליטית וחומרית לכל הפועלים ברחבי העולם הנרדפים בידי הקפיטליזם". ב-1924 הוחלף שמה ל- העזרה האדומה. על פי דיווח שנמסר ב-1 בינואר 1928, לעזרה האדומה הבינלאומית היו סניפים ב-44 מדינות ו"טריטוריות" (הכוונה לשטחים שהיו תחת כיבוש קולוניאלי), ביניהן מצרים, סוריה, אלג'יריה, תוניסיה ומרוקו - שבהם פעלו 8.9 מיליון חברים "משלמי מס חבר חודשי".

נמרוד עובד

"זה יומיים שאנו, האסירים הפוליטיים בבית הסוהר הירושלמי, מנהלים שביתת רעב יחד עם שלושה מלחים אסטוניים שבאו ארצה בתקווה למצוא כאן עבודה ונפלו בידי המשטרה מסיבת ויזות. הם אסורים כבר 100 ימים בערך והקומנדנט (המפקד, ת.ג.) הבטיח להם בציניות שיישבו עוד 9 חודשים כי אין לממשלה כסף בשביל הוצאות הדרך שלהם". כך נפתח המכתב מ-31 במאי 1925 אשר שלושה חברים במפלגה הקומוניסטית הפלשתינאית, שפעלה אז במחתרת, הצליחו להבריח מבית הסוהר המרכזי. את המכתב הפיץ ברבים הוועד הירושלמי של העזרה האדומה.

בית הסוהר המרכזי בירושלים פעל בתקופת המנדט הבריטי ושימש לכליאתם של אסירים יהודים וערבים שפעלו נגד השלטונות והקולוניאליים – ביניהם קומוניסטים רבים. את המבנה (המשמש את משטרת ישראל עד היום כבית מעצר), הקימה בשנות ה-60 של המאה ה-19 רוסיה הצארית. המבנה נועד לשמש אכסניה ובית חולים לצליינים הרוסים הרבים שפקדו את ירושלים. בעקבות מהפכת אוקטובר 1917, נטשו אנשי הכמורה הרוסים את המבנה. כעבור כמה שנים הפכו השלטונות הבריטיים את המבנים במגרש הרוסים למרכז שלטוני. אחד המבנים הוסב לבית סוהר שהיה ידוע לשמצה בגלל תנאיו הקשים ויחס הסוהרים שכלל מכות ועינויים.

במכתבם חשפו שובתי הרעב הקומוניסטים: "כאן הברבריות חוגגת את ניצחונה. נכנס אלינו הקומנדנט של בית הסוהר, האופיצר (הקצין) האנגלי פרי, והביע את שמחתו על שביתת-הרעב, מפני שזה טוב לממשלה, ואיים על החבר בורסקי כי בידי יכהו. אנו מרגישים את הנאתו הסדיסטית של הג'נטלמן האנגלי. אבל זה לא יעכבנו במלחמותינו נגד הסדיזם, נגד הברבריוזם. חונכנו במלחמה נגד אי-האוויר ונמשיכה גם בבית הסוהר. אנו בטוחים בעזרת חברינו הפועלים וכל האזרחים הישרים בארץ, ועל אף הסכנה הצפויה לנו, אנו בטוחים בניצחוננו המוחלט במלחמתנו הצודקת שהיא מלחמת כל המדוכאים בארץ".

כעבור כמה ימים הפיצה העזרה האדומה כרוז נוסף, ובו נכתב: "המשטרה פרסמה שמועה ששביתת הרעב בבית הסוהר המרכזי הופסקה אחרי המלקות שהוכו החברים פ. זייטמן, לאנגמן וקנייבסקי. השמועה הזאת בשקר יסודה. השביתה נמשכת ביתר עוז בייחוד אחרי המעשה הברברי של מפקד בית הסוהר התליין פרי שבמו ידיו הכה את שלושת

ראיון עם חבר הבונדסטאג הגרמני ממפלגת השמאל

נחוץ אנטי-פשיזם בשכונות

העם בעזה על המוסלמים ברובע, וכיצד זה התבטא בקמפיין הבחירות שלך?

חשוב להבין שהפזורה הפלסטינית הגדולה ביותר באירופה חיה ברובע זה. אלה אלפי אנשים עם משפחה וחברים בעזה, בגדה המערבית ובישראל. השכנים שלנו חיים אפוא בחד מתמיד לאבד את יקיריהם בג'נוסייד הזה. זו עוד סיבה שאני קורא להפסקה מיידית של רצח העם המתמשך בעזה. זו עוד סיבה לתבוע מגרמניה להפסיק להיעתר לדרישות של נתניהו. במקביל חשוב לציין, שהיו בגרמניה מגבלות על הזכויות הבסיסיות של אנשים ממוצא פלסטיני כבר הרבה לפני שבעה באוקטובר. ב-2022, לדוגמה, נאסרה כל הפגנה שהתייחסה לנכבה במשך חודש שלם. לכן המסר שהעברנו בקמפיין היה: אנו דורשים הפסקת אש מיידית; אנו רוצים שכל האנשים – כאן ושם – יוכלו לחיות יחד בשלום; אנו נאבקים לכיבוד הזכות להביע אבל וכעס ברוחות. זה לא אומר שאנחנו חייבים להסכים עם כל עמדה בציבור, אלא שאנו נלחמים למען זכויות בסיסיות שלעיתים קרובות אינן מובנות מאליהן, במיוחד למהגרים החיים בנויקלן.

איזה תפקיד יש לשמאל בגרמניה ובישראל בהתנגדות לממשלות הימניות בשתי המדינות?

אחת המשימות שלנו היא לייבש את בית הגידול החברתי של הפשיזם. היו לנו כל כך הרבה שיחות עם תושבים שאמרו לנו, כי רק לפני כמה שנים הם מילאו בקניות שתי שקיות עבורן שילמו כסף שמספיק להם היום רק לשקית אחת. אנשים מבוזים היום רבע ואפילו חצי מההכנסה שלהם על שכירות. זה עושה משהו לאנשים. זאת למרות שאין קשר אוטומטי בין אי-שוויון חברתי לפנניה ימינה, כמו שלפעמים טוענים פה. עלינו להתעמת עם הגזענות של AfD (אלטרנטיבה לגרמניה - מפלגת הימין הקיצוני) ושל מפלגות הימין בישראל וליצור קואליציות רחבות שיתנגדו להן. בגרמניה, למשל, הקואליציה widersetzen (התנגדות) הצליחה לאחר עובדי איגודים, משפחות ורשתות מהגרים, את השמאל ואת הירוקים, ועלה בידה לעכב את הכנס המפלגתי של AfD. אסור שהאנטי-פשיזם שלנו יהיה כלכלי או אידיאליסטי. אנחנו צריכים אנטי-פשיזם בשכונות.

מהי האסטרטגיה של די לינקה בהתנגדות לממשלה הגרמנית החדשה שמנהיג הימין?

הצלחנו לחזור לפרלמנט עם שמאל חזק בהרבה. זה חשוב מאוד. אבל זה אפילו לא חצי מהמאבק. אנחנו רוצים שמאל מחודש, כזה שמושך אליו אנשים שבאמת רוצים להיאבק לפתרון בעיות חברתיות ונגד גזענות ומלחמה. לכן עלינו להיות אופוזיציה אמיצה, לא רק נציגים פרלמנטריים. זה עוד יותר חשוב תחת קנצלר שמרני כמו פרידריך מרץ. ממשלת מרץ נערכת להכין את גרמניה למלחמה בזמן שהיא מיישמת מדיניות צנע אכזרית בתחום החברתי. המהגרים והפלסטיים חשופים למדיניות נוקשה עוד יותר. הקואליציה של CDU ו-SPD מנסה לשאוב כוח מהשסעים בחברה, וכך היא מסייעת לימין הקיצוני. בניגוד לכך, עלינו לשאוב את כוחנו מסולידריות וממאבק בשכונות ולבנות כוח נגדי.

גולי דולב-השילוני, ברלין

פראט קוצ'אק, חבר הבונדסטאג, הוא שם חם בפוליטיקה הגרמנית. במסגרת המפלגה די לינקה (השמאל), הצליח קוצ'אק לעשות את מה שנראה לרבים בלתי אפשרי.

הסוקרים בגרמניה כבר הספידו את די לינקה וצפו שתתרוסק מאחר שלדעתם לא תגיע לאחוז החסימה בבחירות לפרלמנט, שהתקיימו בפברואר השנה. אך על אף התחזקות הימין והימין הקיצוני, די לינקה כמעט הכפילה את כוחה וזכתה ביותר מ-9% מהקולות. ההישג בקרב המצביעים בברלין היה חסר תקדים: דה לינקה הגיעה למקום הראשון בבירת גרמניה.

מעוזי התמיכה של די לינקה נמצאים, באופן מסורתי, במזרח גרמניה לשעבר, ועל כן הישגו האישי של קוצ'אק בלט במיוחד: הוא נבחר לבונדסטאג כנציג רובע נויקלן שבדרום-מערב ברלין. המנדט שהוא השיג הוא המנדט הישיר הראשון שקיבלה די לינקה באזור מערב-גרמני לשעבר.

קוצ'אק, בנם של מהגרים כורדים, הוא פוליטיקאי רהוט ומרשים שגדל ברובע העני ומחובר למצוקות תושביו. הוא מבקר באומץ את רצח העם המתחולל בעזה. זאת באקלים הפוליטי בגרמניה בו ביקורת על ישראל עודנה טאבו והממסד הפוליטי נמנע מלגנות את רצח העם. על רקע הישגיו המרשימים, שוחחתי עם פראט קוצ'אק בניסיון להבין מהי האסטרטגיה הפוליטית שלו. להלן השיחה.

הבחירות בגרמניה התרחשו על רקע סחף עצום של הציבור והמפלגות ימינה, כחלק ממגמה כלל-עולמית. ובכל זאת, די לינקה הגיעה לתוצאה היסטורית. איך הפכתם את המגמה במחוז שלך?

זה פשוט כמו שזה נשמע: הייתה לנו תוכנית, שיטה למיפוי נויקלן ולזיהוי האזורים שבהם חשבנו שנוכל להגיע לתוצאות טובות. רעיונית, רצינו לעשות פוליטיקה אחרת. בפועל, זה אומר שבמהלך הקמפיין הקשנו על יותר מ-139,000 דלתות וניהלנו יותר מ-30,000 שיחות עם תושבות ותושבים. אבל העניין היה לא רק בכמות, אלא גם באיכות. שאלנו את האנשים מהם הבעיות והצרכים היומיומיים שלהם. פתחנו כל שיחה במשפט: "אם היית קנצלר מחר, מה הדבר הראשון שהיית משנה?". רצינו לתת לאנשים תחושה של מסוגלות במקום רק להטיף להם. לכן תמיד שילבנו בשיחות הצעות מעשיות: מפגשים שכונתיים ושעות ייעוץ חברתי, למשל.

הניצחון שלך העניק לדי לינקה את המושב הראשון אי-פעם ממחוז מערב-גרמני. כיצד הצליחה המפלגה בנויקלן להתעלות מעל לחלוקה המסורתית למזרח ולמערב?

אנחנו פשוט נטועים עמוק בשכונה. אני גדלתי בנויקלן, ואני מכיר את הבעיות והחששות של האנשים פה. כשעוד הייתי חבר בבית-הנבחרים של ברלין, היה לי חשוב לא להפוך פוליטיקאי מנותק. גם ככהונתי שם הגבלתי את השכר שלי לבערך 2,500 יורו, כמו שאני עושה עכשיו בבונדסטאג. אני חושב שתושבים בנויקלן העריכו זאת כמו גם את העמדה הברורה שלנו בנושאים חברתיים ובינלאומיים ולגבי המאבק בגזענות. כך ניצחנו. זה מדהים שזה קרה בגרמניה המערבית לשעבר בגלל האנטי-קומוניזם השורר פה.

רובע ניוקלן הוא מרכז הקהילה הפלסטינית בברלין ובית למהגרים ישראלים שמאליים רבים. איזו השפעה יש לרצח

הסרט האמיץ שגנז תאגיד השידור

שחשוב זה לחיות, ואני צריך לדאוג שגם האחרים יוכלו לחיות, ולראות את היום שאחרי... הגיע הזמן לשכוח ברודק. בני אדם צריכים לשכוח". ובעדינות רבה, לאחר המילים האלה, משליך את הדו"ח לאח הבוערת.

בשיחה עם הבימאית לאחר הקרנת הסרט בגדה השמאלית, תיארה נטע שושני את הדרך שעשה הסרט עצמו. את הסרט הזמין תאגיד השידור הציבורי שידע בבירור מה יהיה תוכנו. לאורך עשיית הסרט היו אנשי התאגיד מודעים לחלוטין למה שהסרט מגלה וחושף, ואף עודדו את המשך יצירתו. רק כשהגיע הזמן לשידור, פתאום הודיעו לשושני על דחייה, ואז על דחייה נוספת, ולאחריה עוד דחייה, עד לגניזתו הסופית של הסרט בתיווך של "פגיעתו ברגשות הציבור". כמו דו"ח ברודק שבמרכז ספרו של קלודל, וכמו דו"ח שפירא שבמרכז הסרט עצמו, גם "1948: לזכור ולשכוח" הוא דיווח אמיץ וישר אשר נגנז, נמחק והוכחש.

נועה לוי

עֲבוֹתָ עִיר / בעריכת לריסה מילר

מאורות היום / נגה ספיר שצברג

לסמינר של ימי רביעי אני תמיד מגיעה בזמן מתלבטת אם להדליק סיגריה רגע לפני גוללת באתרים תוך כדי מסתכלת על כולם אני כאן וגם שם והקשם מתערבב לי עם כל הפחדים.

אני מריצה אותך בראש לפני ואחרי ואז גם אותי לפני ואחרי ולא בטוחה אם יש שם משהו באמצע בשלב כלשהו אולי באמצע כשהמנחה מסבירה נחרצות בקול בטוח אני מתחרטת לא הדלקתי את הסיגריה הבריאות הזו היא עבודה.

ברביעי בערב אחרי הסדנא בדרך לחניה אני עוצרת בקיוסק הכי קרוב וקונה עוד חפיסה

אני מתבלבלת בשמות ולא יודעת בדיוק מה לקנות עוטה עלי מבוכה ומסבירה למוכר שרק התחלתי לעשן הוא מסתכל עלי במבט מבולבל, וטוען שלדעתו עכשיו זה הזמן שמפסיקים יוצאות ממני מילים כמו מלחמה וייאוש בפזמון חוזר.

כלילה בחניה ליד הבית כשכבר אין אנשים ברחוב בחושך הגמור אני מדליקה ולרגע אחד יש אור.

הספר "דו"ח ברודק" של פיליפ קלודל עוסק בבחור יהודי מכפר באלזס-לורן קצת אחרי מלחמת העולם השנייה. אנשי כפרו מכריחים אותו לכתוב דו"ח על האירועים שהובילו לרצח זר שהגיע לכפרם והתארח בו.

הספר יפה. הבחור מראיין את כל הדמויות בכפר – האופה, מגדל החזירים, המורה וכו'. אט-אט, בצד תמונת הפחד והגזענות שלהם, עולה גם הדיווח על חוויות השואה של הגיבור היהודי. שנאת הזרים מתחברת לכך כמו כפפה ליד (מי) שמתכננת לקרוא את הספר – התראת ספוילר בהמשך הרשימה).

לאחרונה צפיתי בסרט "1948: לזכור ולשכוח" שהוקרן במועדון הגדה השמאלית בתל אביב. לאחר ההקרנה התקיימה שיחה עם הבימאית נטע שושני. הסרט, שנעשה עבור תאגיד השידור הציבורי כאן לרגל 75 שנה למדינה, מציג שני צדדים: הצד הישראלי העוסק בבניית האתוס של קום המדינה, והצד הפלסטיני שמציג את הנכבה על זרועותיה ופשעיה.

במהלך הצפייה בסרט מתברר שפשעי הנכבה עלו על שולחן הממשלה בזמן אמת, בעת שהקרבות עוד נמשכו. הפרוטוקולים מוכיחים שהממשלה הקדישה שעות רבות לדיון מעמיק בפשעי המלחמה הבוטים; ראינה חיילים, בחנה ראיות, התווכחה על לגיטימיות (הכל נגד רצון בן גוריון שניסה כל הזמן לסגור את הדיון). לבסוף החליטה הממשלה על הקמת ועדת חקירה – ועדת שפירא. הוועדה ערכה מחקר מדויק וחיברה דו"ח רציני בן מאות עמודים על פשעי המלחמה של צה"ל ב-1948.

ומה קרה עם הדו"ח הזה? כלום ושום דבר. חייל אחד, שמואל להיס, שביצע לפי הדו"ח שני מעשי טבח שונים בכ-20 אזרחים, הוא היחיד שהועמד לדין. להיס נשפט ל-7 שנים בכלא אך קיבל חנינה כעבור שבועיים. אותו להיס מונה למנכ"ל הסוכנות היהודית. הסרט מראיין פרופסור שהדו"ח נפל לידיהו במקרה במהלך מחקר. הפרופסור החליט שהדו"ח עלול לפגוע בשמה הטוב של המדינה ופנה ביוזמתו בדרישה לצנזר ולגנוז אותו, והוא אכן נגנז. אין גישה לדו"ח הזה גם היום, 75 שנים אחרי. אדם רז וליאור עמיחי ממכון עקבות, המוראיינים בסרט, אומרים כי חקירת הפשעים, כתיבת הדו"ח וגניזתו מבלי להתמודד עם הכתוב בו – גרמו לכך שהפשעים נורמלו והפושעים הפכו לפני הציבור הישראלי.

חזרתי הביתה מהצפייה ושבתי אל ספרו של פיליפ קלודל. ברודק, הגיבור היהודי, שסיים את הדו"ח שלו על רצח הזר בידי תושבי הכפר הגיש אותו לראש הכפר. ראש הכפר קורא את הדו"ח ואומר לו "אני ראש הכפר, ברודק. הרועה צריך לחשוב תמיד על יום המחר. כל מה ששייך לאתמול מת, ומה

ספר בצרפת: 'אנו מסרבים'

בהוצאת "ליברטליה" הצרפתית פורסם באחרונה הספר "אנו מסרבים" - אוסף עדויות וצילומים של סרבני מלחמה וכיבוש ישראלים מאת הצלם יליד אורוגואי מרטין ברזילי. בספר: סיפוריהם האישיים של פעילים ישראלים, הראשון אימתר גרינברג והאחרון אורן פלד, על הסיבות לסירוב, הפוליטיקה של ההתנגדות לכיבוש ותגובות הסביבה הקרובה והרחוקה לצעד האמיץ. את המבוא כתב הבימאי אייל סיוון. ברזילי, המתגורר בפריס, פרסם ב-2017 באותה הוצאה את הספר שכתרתו "רפיוזניקים".

יוסי אבו

עזה: טבח ללא הפסקה

במקביל מעמיק הרעב בעזה, בעוד הסיוע המועט שישראל הכניסה לרצועה אינו פותר דבר (ר' עמ' 3). מזכ"ל האו"ם, אנטוניו גוטרש, התייחס השבוע לחידוש הכנסתו של סיוע לרצועה. גוטרש אמר כי כמות הסיוע שהכניסה ישראל בימים האחרונים "שקולה לכפית של סיוע, שעה ששיטפון של סיוע הוא מה שנדרש". לדבריו, אם לא תינתן במהירות גישה בטוחה ואמינה לאספקת סיוע, אנשים רבים נוספים ימותו וההשלכות ארוכות הטווח על האוכלוסייה יהיו קשות.

בצל כך, עשרות מפגינים ליוו בראשון (27.5) את סרן (מיל') רון פיינר בדרכו לכלא 10 בבית ליד, שם החל לרצות עונש מאסר של 20 ימים לאחר שסירב להתייצב שוב לשירות מילואים. פיינר בן 26, סטודנט מחיפה, נשפט בעקבות סירובו להמשיך ולהתייצב לשירות ברצועה.

"אני מזועזע מהמלחמה הבלתי-נגמרת בעזה, מהפקרת החטופים ומהמוות הבלתי פוסק של חפים מפשע", אמר פיינר לפני כניסתו לכלא. "אני לא מסוגל מוסרית להמשיך לשרת כל עוד אין שינוי. כלא לא ישתיק אותי ולא יפחיד אותי ואת חבריי".

30 פלסטינים, בהם נשים וילדים, נהרגו בשני (26.5) בהפצצת כוחות הכיבוש על בית הספר פהמי אל-ג'רג'אווי בשכונת א-דרג' בעיר עזה. בית הספר שימש מקלט למשפחות עקורים שברחו מאזורי לחימה. בסרטון מהזירה שהפיצה סוכנות הידיעות מען נראית ילדה קטנה מנסה לפלס את דרכה בין הלהבות במתחם. בתיעוד נוסף נראה איש חילוץ כשהוא מפנה אותה מהמקום בעוד פניה מכוסות אבק ודמעות. הילדה שרדה את התקיפה, אולם אמה ואחיה נהרגו ואביה פונה במצב קשה לבית החולים. סוכנות הידיעות וואפא דיווחה על גופות חרוכות ועל זעקותיהם של עקורים שעלו באש. מניין ההרוגים ברצועה מאז החלה המלחמה עומד כעת על 54 אלף. בהם - 3,785 שנהרגו מתחילת החזרה ללחימה ב-18 במרס.

19 בני אדם נהרגו בראשון (25.5) בהתקפות צבא הכיבוש ברצועה, חמישה מהם בתקיפת חיל האוויר לעבר אוהל בדיר אל-בלח - מסור גורמי רפואה בעזה לרשת אל-ג'זירה. בתוך כך מחריפים הגינויים ברחבי העולם בעקבות הריגתם ב-23.5 של תשעה אחים בני פחות מ-12 בתקיפה ישראלית בביתם בחאן יונס שבדרום רצועת עזה. התשעה היו ילדיהם של חמדי ואלאא א-נג'אר, זוג רופאים העובדים בבית החולים נאסר בעיר. הקולגות של בני הזוג העידו בפני כמה כלי תקשורת, כי לא היה להם כל קשר לחמאס. לפי סוכנות הידיעות וואפא, חמדי הסיע את אשתו לעבודתה בבית החולים ודקות ספורות לאחר ששב אירעה התקיפה על ביתם. הוא נפצע באורח קשה, וכך גם בנו אדם, בן ה-11 — ילדם היחיד של בני הזוג שנותר בחיים. יתר הילדים — יחיא, רקאן, רסלאן, ג'ובראן, איב, ריפאן, סידין, לקמאן וסידרא — נהרגו.

השבוע לפי איתי בנימיני

שבת בבוקר

ג'נוסייד במרחק 65 ק"מ

שותפות השלום

הפגנה ארצית נגד המלחמה וההרעבה

ולציון 58 שנות כיבוש

יום שבת 31.5 | 17:00 | חיפה

שותפות השלום

מתנגדים למלחמת ההשמדה

יום שישי 29.5 | 18:00 | צומת יאסיף

הפגנה ארצית נגד הרס הבתים

מתנגדים להרס הכפרים ולגירוש משפחות הבדואים

יום חמישי 28.5 | 10:00 | מצדה 6, באר שבע

מק"י תל-אביב

מרקסיזם במזרח התיכון

סדרת הרצאות על הגות מרקסיסטית באזורנו

ימי רביעי ביוני | 20:00 | אחד העם 70

zoha.org.il

זו הדרך ברשתות החברתיות

וואטסאפ

טוויטר

פייסבוק

אינסטגרם

טלגרם

